

Vzpon in potop družb Bojana Petana

Kriminalistične preiskave Petan je menda s poslovnimi manevri za 24,5 milijona oškodoval Terme Čatež in Marino Portorož

LJUBLJANA – O sumljivem in divjem lastnjenju družb, povezanih z Bojanom Petanom, se je že dolgo šušljalo, vse pa je prišlo tudi do kriminalistov. Njegov imperij se je znašel v hudih finančnih težavah. DZS je na slabi banki, pravosodje pa je zdaj zamrznilo še 24,5 milijona evrov založniške družbe.

MITJA FELC, ALI ŽERDIN, VANJA TEKAVEC, JANOŠ ZORE, BORIS ŠULIGOJ

Direktor Nacionalnega preiskovalnega urada (NPU) **Darko Majhenič** je na grobo pojasnil nezakonite poslovne poteze. »Glavni osumljenec je s pomočjo preostalih osumljenih fizičnih in pravnih oseb od leta 2007 iz podrejenih družb prenašal sredstva, in sicer prek zlorabe vodstvenih, nadzornih in skupščinskih organov ter prek načrtnega prevrednotenja oziroma podvrednotenja sredstev, nepremičnin, delnic, obveznic. Tako so obvladujoči družbi, ki je lastniško in upravljavsko v rokah glavnega osumljenca (posredno prek drugih fizičnih in pravnih oseb), pridobili denarna sredstva, premično in nepremično premoženje podrejene skupine, in sicer prek pobotov, menjav, pripojitev vrednostnih papirjev in nepremičnin po vrednosti, ki bistveno odstopa od realne, in so bila na eni strani okoriščanja in na drugi oškodovanja namensko storjena.«

Policija imen ne razkriva, a kot vodjo kriminalne hobotnice sumijo **Bojana Petana**. Z opisanimi manevri je za menda 24,5 milijona evrov nezakonito okoristil DZS, ki jo obvladuje lastniško in poslovno, pri tem pa oškodoval Terme Čatež in Marino Portorož. Celotna škoda, ki so jo do zdaj izračunali kriminalisti, je kar 53,9 milijona evrov. Koprsko okrožno sodišče je izdalo tudi sklep, ki DZS v vrednosti 24,5 milijona evrov prepoveduje razpolaganje z delnicami, deleži ter odtujitvijo in obremenitvijo nepremičnin.

Eden od preiskovancev je tudi vplivni lobist **Franci Zavrl**, ki obvladuje slovenski trg oglaševanja in odnosov z javnostjo. Zavrl, ki menda ni bil med pridržanimi, je pojasnil, da je bil zaslišan kot član

nadzornega sveta Marine Portorož.

Družbam ne kaže dobro

Bojan Petan, ki mu je iz Državne založbe Slovenija uspelo zgraditi založniško-medijsko-turistični in finančni imperij, je med domačimi poslovneži dolgo veljal za nedotakljivega. To se je spremenilo na začetku lanskega leta, ko so v javnost pricurljale prve informacije o poslovnih težavah Petanovega imperija, ki poleg DZS vključuje še časnik Dnevnik, Terme Čatež, Marino Portorož, Terme Ilidža, Delo Prodaja (največji slovenski distributer tiska) in Tehniško založbo Slovenije (TZS), če naštejemo le nekatere od najpomembnejših družb. Vsa naštetja podjetja je Petan, ki velja za strastnega kombinatorika lastniških povezav, zapletel v nepregleden klobčič lastništva

oziroma je z vzajemno lastniško prepletenostjo vseh naštetih družb iz kroga DZS in satelitov ustvaril razmeroma zaprt krog lastništva.

Čeprav Petan vztrajno trdi, da ne obvladuje DZS in bi ga zato težko označili za tajkuna, ni nepomembno, da vodi DZS že od leta 1998. Od leta 2011 vodi tudi časnik Dnevnik, leta 2008 je začasno prevzel vodenje čateških term, ki veljajo za največjo naložbo DZS. Lastniško prepletenost družb iz kroga DZS lahko razberemo na spletnih straneh Gvin: glavni lastnik družbe DZS so družbe Delo Prodaja (29,97-odstotka), TZS (14,10), Marina Portorož (7,35 odstotka), M Naložbe (19,03 odstotka) in Terme Čatež (7,95 odstotka).

Lastništvo gre tudi v obratni smeri, saj je DZS glavni lastnik Delo Prodaje (29,97 odstotka), med njegovimi lastniki so tudi Dnevnik (7,9-odstotka), družba Auctor (11,63 odstotka) in sama Delo Prodaja (6,54-odstotka). Delo Prodaja je tudi 9,15-odstotna lastnica desetine čateških term, njihov glavni lastnik pa je z 45,79-odstotnim deležem prav DZS. Če ostanemo le pri lastniških povezavah, imajo Terme Čatež v lasti še Marino Portorož in Terme Ilidža.

Prav vzajemna lastniška prepletenost DZS – Petan jo je gradil več kot desetletje, začetek dokončne

lastniške konsolidacije pa sega v leto 2011, ko so Terme Čatež objavile namero za prevzem Marine Portorož – velja za glavni vzrok težav Petanovega imperija. DZS bankam menda dolguje kar za okoli 150 milijonov evrov posojil, zato je odvisna od volje bank upnic, ki so aprila letos sicer privolile v reprogram posojil DZS do konca leta 2016. V zameno za reprogram banke zahtevajo odprodajo poslovno nepotrebnih nepremičnin in finančnih naložb družbe DZS, ki je leta 2013 ustvarila 45 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje. Katere naložbe bo moral Petan prodati, še ni znano.

»Finančni direktor Term Čatež **Blaž Petrovič** je odstopno izjavo podal pred dnevi. Ali gre za slučajnost ali pa je, kot sin vplivnega človeka v DZS [družba je 45-odstotni lastnik Term, Delo Prodaja ima devet odstotkov delnic, op. a.], vedel, da se pripravlja kriminalistična preiskava,« so se po navedbah našega vira včeraj spraševali zaposleni v Termah Čatež.

Delavcev, od sobaric do osebja tik pod samo ožjo upravo družbe, namreč včerajšnja obsežna preiskava poslov Petana ni presenetila. Na sporno poslovanje so opozarjali že dlje časa, večina si slovo človeka, ki je družbo prezadolžil, že dolgo želi.

Zgodovina prevzemnih akrobacij

»Petan, gotof!« so mu konec leta 2012 zapisali na velik oglasni pano ob vstopu v turistični kompleks.

Trnova pot nekoč prvega človeka brežiške LDS Petana do prevlade v Termah Čatež se je začela leta 2003, ko je po dokapitalizaciji družbe z menjavo delnic DZS postala petinski lastnik turističnega giganta. Leta 2005 je kot predsednik nadzornega sveta z mesta direktorja iz krivdnih razlogov razrešil dolgoletnega direktorja in delničarja Boruta Mokroviča. A država, ki jo je takrat že vodila stranka SDS s še enim vidnim Brežičanom Andrejem Vizjakom, je takrat hitro prevzela kontrolo nad nadzornim svetom, z mesta predsednika razrešila Petana, za direktorja pa nastavitvi Mladena Kučiča.

Sledili so meseci boja za vsako delnico med podjetji, povezanimi z DZS na eni strani, in paradržavnimi družbami na drugi. V prevzemni

ponudbi leta 2007 je DZS za delnico ponujala tudi za predkrizne čase vrtoglavih 350 evrov; delnica je bila včeraj vredna 43 evrov. Ali ni Petan s tem deloval v nasprotju z dobrim interesom danes močno zadolžene Državne založbe?

Mediji so bili do januarja 2008, ko je Petan po umiku lastnih delnic in premešanih razmerjih slavil dokončno zmago v vojni za Terme, polni zapisov o boju med njim in Vizjakom, ki da si je želel, da Terme prevzame Darij Južna. Toda po drugi strani, je recimo lani namigovala *Mladina*, sta Petan in SDS morda sklenila tihi dogovor. Novinarje je na to napeljala ugotovitev preiskovalcev, da je DZS leta 2007 prek podjetja v lasti Francija Zavrta od Rajka Janše, brata Janeza Janše, za malo vredno podjetje Promart Design odštela 1,15 milijona evrov.

V vsakem primeru je Petana boj za Terme finančno močno izčrpal. Družba z 31 milijoni evrov čistih prihodkov od prodaje v letu 2013 se je lani z bankami, kot je dejal generalni direktor **Sebastijan Selan**, pogajala o reprogramiranju 70 milijonov evrov posojil. Deset dni je imela blokirane bančne račune, zaposleni – številni z mizernimi plačami in ukinjenimi dodatki – pa so večkrat grozili s stavko. Holding DZD (DZS, Dnevnik, Terme Čatež) je imel konec leta 2012 za 163 milijonov evrov posojil.

Marina Portorož kot molzna krava

»Nič vam ne morem komentirati. Lahko povem le, da preiskovalci NPU pregledujejo Terme Čatež in Marino Portorož in vse druge posle Term Čatež od leta 2007 dalje,« nam je včeraj povedal Sebastijan Selan, direktor Term Čatež in Marine Portorož, ki smo ga za hip ujeli prav v času, ko je v pisarnah portoroške Marine potekala preiskava. Prvi človek Term Čatež na naše vprašanje, ali gre za problem prenosa premoženja 70 apartmajev z Marine Portorož na Terme Čatež, ni odgovoril ne pritrdilno ne nikalno. Sam je le pomenljivo poudaril: »Nihče v Marini Portorož ni pridržan.« Kasneje se je Selan spretno izognil novinarjem, ki so ga čakali pred pisarnami, kar pa za nekdanjega direktorja Sove niti

ni bilo nepričakovano.

Uradnih natančnih podatkov iz Term Čatež včeraj nismo mogli dobiti, zato lahko navajamo le približne neuradne podatke, da Marina Portorož ustvari nekaj manj kot 7 milijonov evrov prihodkov na leto in skoraj vsako leto za približno en milijon evrov čistega dobička. Po neuradnih in strogo varovanih podatkih pa ima menda Marina Portorož skoraj za 20 milijonov evrov dolgov, ki pa jih ni porabila za svoje naložbe, ampak za načrte povezanih družb.

»Marino Portorož so lastniki iz Term Čatež oziroma DZS imeli za to, da so jo molzli. Iz nje so pobrali vse, kar se je dalo,« je včeraj odkrito povedal eden od **malih delničarjev**, ki ni želel biti imenovan. Prav **mali delničarji** so po vsej verjetnosti tudi sprožili proces kriminalistične preiskave. Marina Portorož je imela na začetku več kot 500 malih delničarjev. Pravico do lastnjenja so imeli tudi vsi zaposleni iz igralnice Casino Portorož, ki se niso smeli lastniniti v igralnici, saj je bila Marina hčerinska družba portoroške igralnice. Terme Čatež so zato s pridobljenim lastništvom Marine Portorož pridobili nadvse uporabno »kravo molznico«, kar je Bojan Petan dolga leta spretno izkoriščal. Iz Marine Portorož so počasi spravili večino malih delničarjev. Nekatere so poplačali, druge so iztislili in jih niso hoteli pošteno poplačati, zato so se začele odškodninske tožbe.

Več deset **malih delničarjev** je z odškodninskimi tožbami vztrajalo in ovajalo mačeho iz Čateža. Med drugim je morala Marina kupovati obveznice povezanih družb iz skupine DZS, že tako povezane družbe so še naprej navzkrižno kupovale delnice, da so na ta način varovale lastništvo, s tem pa po nepotrebnem upravljale razvojni kapital. Pred nekaj leti je skupščina, v kateri imajo Terme Čatež glavno besedo, odločila o delitvi skoraj 20 milijonov evrov bilančnega dobička Marine Portorož. **Male delničarje** pa je zmotilo tudi, da so lastniki Marino Portorož razdelili na tri dele: na Marino Portorož, M Naložbe in M Kapital. S tem so iz Marine Portorož izločili 70 velikih in nadvse razkošnih turističnih apartmajev, ki so jih (tudi z evrop-

skimi sredstvi) zgradili leta 2007 in jih cenijo na vsaj 20 milijonov evrov premoženja.

Iz vsega lahko sklepamo, da je DZS iz Marine Portorož uspelo tako ali drugače »odnesti« večji del od približno 53,9 milijona evrov, kolikor je domnevno nastalo premoženjske škode podrejenim družbam iz holdinške družbe DZS, ki jo obvladuje Bojan Petan.

Neuradno smo zvedeli tudi, da so si lastniki že dalj časa prizadevali prodati Marino Portorož in da naj bi neuradna cena, ki so jo zahtevali, znašala 60 milijonov evrov (skupaj z apartmaji in zemljišči pred marino). Toda nihče od kupcev tudi v precej znižano ponujeno ceno ni hotel zagristi. Prav zaradi želje po prodaji območja Marine Portorož so si Terme Čatež prizadevale sprejeti velik prostorski načrt, ki bi omogočal bistveno pozidavo središča Lucije. Tak načrt je bil v občinskem svetu obravnavan lani, kjer je imel podporo župana Bosmana, a do drugega branja ni prišlo. Prebivalci Lucije pa so se takemu načrtu upirali in napovedovali referendum.

KRIMINALISTI TUDI NA SLABI BANKI

Predstavnica za odnose z javnostmi na DUTB Simona Rodež je pojasnila, da so se že ob šestih zjutraj pri njih oglasili kriminalisti in začeli s preiskavo dokumentacije enega od podjetij, ki je bilo preneseno na DUTB; imena ni želela razkriti. Po naših informacijah je to DZS, ki je eden od težjih primerov slabih dolžnikov, s katerimi se ukvarja »slaba banka«. Na DUTB je bilo namreč prenesenih kar za 28 milijonov evrov slabih posojil holdinga DZS, od tega gre za 26,5 milijona evrov neporavnanih posojil, ki jih je DZS prejela od NLB, in za 1,5 milijonov posojil z NKBM. **M. J.**